"Ενα ἀπὸ τὰ καλλίτερα θέρετρα τῆς περιοχῆς καὶ τὸ Μίχα. Παρουσιάζει ὅμως ἐλλείψεις, ποὺ θὰ πρέπει νὰ ἀπασχολήσουν τοὺς ἁρμοδίους.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Τὸ Μίχα συγκεντρώνει πολλοὺς παραθεριστάς, διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ὁποίων εἶναι ἀναγκαία ἡ δι' αὐτομάτου τηλεφώνου σύνδεσίς του μὲ τὰς Πάτρας.

ΑΝΑΔΡΟΜΕΣ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ

ΑΣ ΠΑΗ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΛΗΑΜΠΕΛΟ!

ΓΙΑ ΤΟ ΧΑΤΗΡΙ ΤΗΣ ΠΡΙΜΑΝΤΟΝΑΣ

Ἡ Ρίτα Μπάσσο, ἡ περίφημη «πριμαντόνα» τοῦ Ἰταλικοῦ μελοδράματος ποὺ ξετρέλλανε νέους καὶ γέρους στὸ θέατρο τοῦ Σανσόνι τὸ 1840-41, πρέπει νὰ ἦταν πολὺ ὡραία. Οἱ ἐφημερίδες τοῦ καιροῦ ἐκείνου ἔγραφαν γι' αὐτὴν ὅτι ἐκτὸς ἀπὸ τὴ θαυμαστὴ φωνή της εἶχε «φυσιογνωμίαν γλυκυτάτην καὶ εὐάρεστον»! Ἀλλὰ τὸν καλύτερο χαρακτηρισμὸ γιὰ τὴ καλλονὴ τῆς Ρίτας Μπάσσο (μάλιστα τότε τὴν ἔγραφαν Βάσση) φαίνεται ὅτι τὸν ἔδωσε ἐπιτυχέστερα καὶ πιὸ παραστατικὰ ἕνας Μαλτέζος πλανόδιος ψαρᾶς ποὺ — ἂν πιστέψουμε ἕνα χρονογράφο τῆς ἐποχῆς — ἄμα τὴν εἶδε γιὰ πρώτη φορά, φώναξε:

—Αἴ' ρέ, ἕνας μπαρμπούναρος!

Καὶ ἀπὸ τότε δὲν ἔλειψε οὔτε αὐτός, μαζὶ μ' ὅλη τὴν ἄλλη Ἀθήνα, ἀπὸ καμμιὰ παράστασι τοῦ μελοδράματος. Ἂς μὴ φανῆ ἀκόμη παράδοξο τὸ ὅτι γενικὸ θέμα ὁμιλίας σὲ σπίτια, σὲ λέσχες, σὲ καφενεῖα μεταξὺ τῶν Ἀθηναίων, «ἀδιακρίτως ἡλικίας καὶ ἐπαγγέλματος», ἦταν οἱ τρεῖς γυναῖκες τοῦ θεάτρου Σανσόνι, ἡ πρωταγωνίστρια Ρίτα Μπάσσο καὶ οἱ μεσόφωνες Λούλη καὶ Ρίται.

Εἶναι ἐπίσης γεγονὸς πὼς ὅταν ὁδήθηκε ἡ τιμητικὴ τῆς Ρίτας μὲ τὴ «Λουκία τοῦ Λαμερμούρ», τὸ χρηματιστήριο Ἀθηνῶν ἐπηρεάσθηκε τόσο πολὺ ἀπὸ τὴν ἀθρόα ζήτησι χρυσῶν νομισμάτων — μὲ χρυσάφι θὰ πλήρωναν οἱ θαυμασταὶ τῆς «σειρήνας» τὰ εἰσιτήρια αὐτὴ τὴ βραδυά — ὥστε τὸ χρυσὸ εἰκοσόφραγκο ἀνέθηκε κατὰ μιὰ δραχμή. Ὅτι ὅλα αὐτὰ δὲν εἶναι διόλου ὑπερβολικὰ ἀποδεικνύεται κι' ἀπὸ ὡρισμένα περιστατικὰ μὲ τὴν Ρίτα καὶ τὶς δυὸ ἄλλες γυναῖκες καὶ μὲ πρόσωπα γνωστότατα στὴν ἀθηναϊκὴ κοινωνία ὄχι μόνο ἀπὸ τὴ σύγχρονη δρᾶσι τους μὰ καὶ ἀπὸ τὶς θυσίες τους κατὰ τὴν ἐπανάστασι τοῦ 1821.

Νὰ τὸ πρῶτο περιστατικό: Ὁ Λάϊονς, πρεσβευτὴς τῆς Ἀγγλίας στὴν Ἀθήνα, εἶχε καλέσει στὴν πρεσβεία μιὰ βραδυὰ τὴ Ρίτα νὰ τραγουδήσῃ — τοῦ ποιοῦσε καθὼς φαίνεται λίγο καὶ τὸ δόντι γιὰ τὴν πρωταγωνίστρια. Καὶ ἐπειδὴ ἤξερε πὼς εἶχε ἀντίζηλο τὸ δήμαρχο Ἀθηναίων Δημ. Καλλιφρονᾶ, ποὺ εἶχε πάψει τότε ἀπὸ ἀοτυνόμο τὸν Ἄγγλο Μπλὰκ (τὸν ἄντρα τῆς Κόρης τῶν Ἀθηνῶν ποὺ ὕμνησε ὁ Βύρων), τὸν παράλειψε ἀπὸ τὸν κατάλογο τῶν καλεσμένων του.

Τὰ ἔμαθε αὐτὰ ὁ Καλλιφρονᾶς καὶ γιὰ ἐκδίκησι ἔκοψε τὸ νερὸ τῆς πρεσβείας, ἄφησε σβυσμένο τὸ φανάρι της ἀπέξω καὶ τὰ σκουπίδια σωρό, στὸ δρόμο, μπροστὰ στὴν πόρτα!

Ὁ πρέσβυς ἔστειλε νὰ παραπονεθῆ στὸ Δήμαρχο, τὸν ἴδιο τὸν γραμματέα του, ποὺ εἶχε κι' ὅλας πέσει τὴν προηγούμενη νύχτα, μέσα στὸ σκοτάδι, καὶ χτύπησε τὸ πόδι του.

—Περίεργο, εἶπε ὁ Καλλιφρονᾶς στὸ γραμματέα τῆς πρεσβείας, ὁ ἐζοχώτατος γνωρίζει πὼς ὑπάρχει δήμαρχος στὴν Ἀθήνα;

Καὶ παράγγειλε, ν' ἀνοίξουν πάλι τὸ νερό, ν' ἀνάψουν τὸ βράδυ τὸ φανάρι καὶ νὰ μαζέψουν τὰ σκουπίδια.

Ὁ πρέσβυς μπῆκε κι' αὐτὸς στὸ νόημα καὶ μιὰ ἄλλη βραδυά, ποὺ θὰ ξανατραγουδοῦσε ἡ Ρίτα στὴν πρεσβεία, κάλεσε ἀπὸ τοὺς πρώτους τὸ δήμαρχο.

★

Ἕνα δεύτερο περιστατικὸ εἶναι, τοῦ Δούκα Κ. Δούκα, διευθυντοῦ τῆς Ἀστυνομίας Ἀθηνῶν ἀργότερα, μὲ τὴ μεσόφωνη Λούλη, ποὺ εἶχε ἐπιδείξει τὰ ὡραία της πόδια ἀπὸ τοὺς ἀστραγάλους ὡς ἐπάνω ἀπὸ τὸ γόνατο, σὲ μιὰ παράστασι, ὅταν παρουσιάστηκε στὸ κοινὸ φορῶντας μιὰ ἀνδρίκη μεσαιωνικὴ στολή. Οἱ «ἀντιμελοδραματικοί» — γιατὶ ὑπῆρξαν καὶ τέτοιο, ὅπως ὁ σατυρικὸς ποιητὴς καὶ βοτανολόγος Θ. Ὀρφανίδης ὁ γυμνασιάρχης Γεννάδιος καὶ ἄλλοι — εἶχαν ἐκμανῆ γι' αὐτὴν τὴν ἐπίδειξι τῆς Λούλη. Ἀπαντῶντας, λοιπόν, σ' αὐτοὺς ὁ Δούκας σηκώθηκε μιὰ νύχτα ὄρθιος πάνω στὸ κάθισμά του τῆς πλατείας καὶ διαμαρτυρήθηκε ἔτσι:

—Πατριῶτες! φώναξε. Ζήτω τὸ ἰταλικὸ μελόδραμα! Ἂς πάη καὶ τὸ παλπάμπελο!...

Καὶ τὸ «παλπάμπελο» αὐτὸ ἦταν τὸ τελευταῖο λείψανο τῆς περιουσίας του, ποὺ ὅλη τὴν ἔφαγε γιὰ χάρι τῆς ὡραίας καὶ «τορνευτὰς τὰς κνήμας ἐχούσης» Λούλη. Ἀπὸ τότε, λοιπόν, ἔμεινε ἡ περίφημη αὐτὴ φρᾶσις: («Ἂς πάη καὶ τὸ παλπάμπελο»). (Πρέπει νὰ σημειωθῆ ὅτι καὶ ἄλλοι διεκδικοῦν τὴν πατρότητα τῆς φράσεως αὐτῆς. Ἀποδίδεται μεταξὺ ἄλλων καὶ στὸν Τίμο Μωραϊτίνη).

Ἕνα τρίτο ἀνέκδοτο, ποὺ τότε κυκλοφοροῦσε ἀπὸ στόμα σὲ στόμα ἦταν τὸ σχετικὸ μὲ τὸν ἐνθουσιασμὸ καὶ τὴ χαρὰ τοῦ Ἀνδρ. Λόντου — τοῦ παλιοῦ ἀγωνιστῆ τοῦ 21 καὶ ὑπουργοῦ ὕστερα — κάθε φορὰ ποὺ ἔθλεπε τὴ Ρίτα νὰ ἐμφανίζεται στὴ σκηνή. Ὁ Λόντος, παρὰ τὰ γεράματά του, εἶχε φλογερὰ ἐρωτευθῆ τὴν Μπάσσο καὶ διανυκτέρευε σχεδὸν στὸ θέατρο τοῦ Σανσόνι. Εἶχε, ὅμως, τὸ ἀτύχημα νὰ τοῦ λείπουν ὅλα τὰ δόντια καὶ νὰ μὴ μπορῆ νὰ προφέρῃ τὸ ρ. Συνεπαρμένος, λοιπόν, ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμὸ κάθε φορὰ ποὺ ἔθλεπε τὴ Ρίτα στὴ σκηνή, φώναζε χειροκροτῶντας:

—Μπλάθο Λίτα!

Τόσο εἶχε κάνει ἐντύπωσι στὸ κοινὸ αὐτὴ ἡ ἐκδήλωσι τῆς χαρᾶς καὶ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ τοῦ γέρο - Λόντου γιὰ τὴν Ρίτα ὥστε κάθε φορὰ ποὺ πρόβαλλε ἀπὸ τὶς γωνίες τῶν δρόμων, ἄκουγε ἀπ' ὅλες τὶς μεριὲς νὰ τοῦ φωνάζουν:

—Μπλάθο Λίτα!

Δὲν πρέπει νὰ παρεξηγοῦμε τὸ γηραιὸ ἀγωνιστή. Οἱ ξένες καλλιτέχνιδες ἦσαν τότε γιὰ τὴν Ἑλλάδα καινούργιο φροῦτο. Καὶ οἱ τραχεῖς ἀγωνισταὶ τὶς ἔθλεπαν σὰν οὐρὶ τοῦ Παραδείσου κι' ἔννοιωθαν τὴν καρδιά τους νὰ χτυπάη δυνατὰ γι' αὐτές.

Ἐπὶ τέλους, ὕστερ' ἀπὸ 114 παραστάσεις ποὺ ἔδωσε στὴν Ἀθήνα, ὁ μελοδραματικὸς αὐτὸς θίασος ἔφυγε. Καὶ τότε ὁ σατυρικὸς Ὀρφανίδης ἐδημοσίευσε αὐτοὺς τοὺς στίχους του:

Τί νὰ σ' εἰπῶ ἢ πῶς θεέ,
καὶ νὰ τὸ ἐκοτομίσω
χωρὶς νὰ αἰσθανθῶ παλμοὺς
χωρὶς νὰ μὴ δακρύσω;
Ἡ Ρίτα Βάσσω... ἔφυγε!...
Αἱ Ἀθῆναι σκυθρωπάζουν
καὶ πέπλοι σκοτεινόμαυροι
τὸν οὐρανὸν σκεπάζουν...
. . . . . .

Ἂς μ' ἤκουε τώρα κανεὶς ἀπὸ (ἐκείνους ὅσοι
κινδύνευσαν κι' οἱ ἴδιοι νὰ δη- (μοπρατηθῶσι
Ἀπὸ ἐκείνους οἵτινες διὰ νὰ (στείλουν ὅσα
τριάκοντα τοῖς ἑκατὸν δανεί- (σθηκαν, καὶ τώρα
κρύπτονται ὅταν ἀπαντοῦν στὸν (δρόμον τοὺς κλητῆρας.
Ἀπὸ ἐκείνους, οἵτινες μὴ ἔχον- (τες εἰς χεῖρας
δραχμίτσες παντοδύναμες, κρυ- (φὰ κ' ἐν ἄκρα δία
ἐπώλησαν φορέματα καὶ λύ- (χνους καὶ βιβλία...

ΠΕΙΡΑΜΑΤΑ ΕΙΣ ΤΑΣ ΗΝΩΜ. ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

Εὐνοϊκαὶ προϋποθέσεις διὰ τὴν παρασκευὴν ἐμβολίου ἐναντίον τῆς λευχαιμίας

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ. — Σειρὰ πειραμάτων, πραγματοποιηθέντων ὑπὸ ἐρευνητῶν τοῦ ἐνταῦθα πανεπιστημίου Κολάμπια, προκαλοῦν ἐλπίδας ὅτι ἀνοίγει ὁ δρόμος πρὸς ριζικὴν καὶ ἀποτελεσματικὴν καταπολέμησιν τῶν ἰογενῶν ἀσθενειῶν ὅπως ἡ πολιομυελίτις, ἡ εὐλογία, ἡ λευχαιμία ἡ διφθερίτις καὶ πολλαὶ ἄλλαι. Λόγος τῆς σχετικῶς δημιουργηθείσης αἰσιοδοξίας εἶναι ὅτι διὰ πρώτην φορὰν ἀπεδείχθη ἀπόλυτος ὁμοιότης μεταξὺ τῶν ἰῶν ποὺ προκαλοῦν λευχαιμίαν εἰς τὸν ἄνθρωπον καὶ ἐκείνων ποὺ προκαλοῦν τὴν ἀσθένειαν αὐτὴν εἰς ζῶα.

Συγκεκριμένως, οἱ ἐρευνηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου Κολάμπια διεπίστωσαν ὅτι ὁ ἰὸς ποὺ προκαλεῖ λευχαιμίαν εἰς τὰ ἰνδικὰ χοιρίδια καὶ ἐκεῖνος ποὺ τὴν προκαλεῖ εἰς τὸν ἄνθρωπον οὐδεμίαν ἔχουν μεταξύ των διαφοράν. Ἂν τοῦτο ἀποδειχθῆ πέραν πάσης ἀμφισβητήσεως κατὰ τὴν νέαν σειρὰν πειραμάτων, ποὺ ἐπρογραμμάτισαν τώρα κατόπιν τῆς διαπιστώσεώς των οἱ ἐπιστήμονες τοῦ πανεπιστημίου, δὲν θὰ ἀπομένῃ παρὰ ἡ τεχνητὴ καλλιέργεια τοῦ ἰοῦ αὐτοῦ τοῦ ἰνδικοῦ χοιριδίου καὶ ἡ παρασκευὴ ἀντιλευχαιμικοῦ ἐμβολίου διὰ τὸν ἄνθρωπον. Ἐπίσης, θὰ ἀνοίξῃ ὁ δρόμος πρὸς διεξαγωγὴν ἀναλόγων ἐρευνῶν καὶ ἐπὶ ἄλλων ἰογενῶν ἀσθενειῶν, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ κτυπηθῆ εἰς τὴν ρίζαν της σειρὰ ὁλόκληρος παθήσεων ποὺ ἀπειλοῦν θανασίμως τὴν ἀνθρωπίνην ζωήν.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΒΩΜΟΝ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑΣ ΚΟΥΦΟΤΗΤΟΣ

ΟΙ ΠΕΝΤΕ ΜΕΓΑΛΟΙ ΣΧΕΔΙΑΣΤΑΙ ΜΟΔΑΣ

ΤΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΟΥΝ ΔΙΑ ΤΟ 1967

ΠΑΡΙΣΙ. — Οἱ μεγάλοι σχεδιαστὲς φορεμάτων παρουσίασαν τὴ νέα μόδα γιὰ τὸ 1967. Μίλησαν γιὰ τὶς δημιουργίες τους. Τὸ φαινόμενο αὐτό, ποὺ παρατηρεῖται σταθερὰ καὶ μόνιμα ἐπὶ δεκαετίες, ξαναρθε αὐτὲς τὶς μέρες στὴν πρώτη γραμμὴ τῆς ἐπικαιρότητας. Ἀλλὰ τί ἀκριβῶς εἶναι αὐτὸ τὸ φαινομενο τῆς μόδας; Ἂς ἀφήσωμε τοὺς δημιουργούς της νὰ μιλήσουν:

Πιὲρ Κάρντεν: Ἡ μοδα ἐχει γίνει ἕνα φαινόμενο παγκόσμιο πλέον. Κάθε δημιουργία, χάρη στὴν εἰκόνα, διαδίδεται ἀστραπιαία, παντοῦ. Ἀλλὰ αὐτὴ ἡ διάδοση, ἐνῶ ἐξοικειώνει τὸ μεγάλο κοινὸ μὲ τὴ μόδα, ταυτόχρονα μᾶς ἀπομακρύνει ἐμᾶς τοὺς δημιουργούς της ἀπὸ τὴν πραγματικὴ σημασία καὶ ἔννοια της.

»Κάθε νόμισμα ἐχει καὶ τὴν ἀντίθετη ὄψη. Οἱ οἶκοι μόδας ἔγιναν γνωστοὶ σήμερα στο μεγάλο κοινό, ἐνῶ πρὶν ἦταν γνωστοὶ μόνο σὲ ἕναν περιωρισμένο κύκλο. Προσωπικὰ πιστεύω ὅτι αὐτὸ πρέπει νὰ εἶναι τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον τῆς μόδας. Ἂν ἔγινα γνωστὸς σὲ ὁλο τὸν κόσμο, εἶναι γιατὶ καὶ ἐγὼ λαὶ κοποιήθηκα. Τὸ φαινόμενο αὐτὸ δὲν ἀφορᾶ μόνο τὸ δικό μας ἐπάγγελμα, ἀλλὰ καὶ πολλὰ ἄλλα.

»Τὸ πρόβλημά μας τίθεται ὅπως καὶ μὲ τοὺς συγγραφεῖς: ἐκδόσεις πολυτελείας γιὰ ἐλάχιστους ἢ βιβλία τῆς τσέπης: Ἡ ἀπάντησή μου εἶναι: βιβλία γιὰ τοὺς πολλούς. Παρ' ὅλες τὶς ἐπικρίσεις ποὺ δέχθηκα, ἴδρυσα κάτι σὰν τὸ λαϊκὸ θέατρο, ἀλλὰ στὴν περιοχὴ τῆς μόδας».

Καρβεν: Ἀρνοῦμαι νὰ ντύσω ἐκκεντρικὰ τὴ γυναῖκα, γιὰ νὰ μὴ τὴν γελοιοποιήσω. Δημιουργῶ στὺλ ποὺ μοῦ ταιριάζουν, μιὰ γραμμή, ποὺ μπορῶ νὰ διατηρήσω. Θελω ὅμως νὰ ὑπάρχη παντα μιὰ νέα μόδα. Ὄχι ὅμως νὰ φθάνη σὲ ἀκρότητες καὶ κωμικὲς ἐμφανίσεις.

»Ἀντικειμενικός μου σκοπὸς δὲν εἰναι νὰ προκαλῶ ἐκπλήξεις ἢ νὰ σοκάρω. Ἡ κομψότητα δὲν ἐχει καμμιὰ σχέση μὲ τὸ σόκ. Εἶναι λεπτότης. Ἡ γενικὴ ἐντύπωση ἀλλὰ καὶ ἡ λεπτομέρεια πρέπει νὰ εἶναι ἀρτια.

»Εἶμαι αἰσιόδοξη γιὰ τὴ μόδα. Θὰ πάη καλὰ καὶ θὰ ὑρίσκεται πάντα μιὰ λύσις, ὥστε τὰ ὡραῖα φορέματα νὰ τὰ παίρνουν καὶ γυναῖκες, ποὺ δὲν διαθέτουν πολὺ χρῆμα. Εἶναι χαρακτηριστικὸ ἄλλωστε, ὅτι τὸ καλὸ γοῦστο ἐχει γενικευθῆ στὸν κόσμο. Σήμερα, ὅλες οἱ κοπέλλες ντύνονται καλύτερα.

Κουρρέζ: Τὸ ροῦχο εἶναι ἀπαραίτητο εἶναι ἡ τέχνη νὰ ζῆς. Ἐκεῖνο ποὺ προσπαθῶ νὰ κάμω εἶναι νὰ δώσω τὸ φόρεμα στὴν ὥρα τῆς ζωῆς, νὰ ταιριάση μὲ τὰ γύρω στοιχεῖα. Μιὰ γυναίκα γυμνὴ εἶναι ἁρμονική. Αὐτὸ εἶναι σωστό. Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ὅμως ποὺ ντύνεται, σκοτώνετε τὴν ἁρμονία.

»Προσπάθησα νὰ ἐπιτύχω μιὰ αἰσθητικὴ σ' ἐπανάσταση. Τώρα θὰ κάμω μιὰ δεύτερη ἐπανάσταση: τεχνικὴ καὶ ἐμπορική. Ὄχι, βέβαια, ἕτοιμα φορέματα. Πρέπει νὰ διατηρήσωμε τὴν ποιότητα ἀλλὰ σὲ εὐρύτερη κλίμακα. Πρέπει νὰ διατηρήσωμε τὴν παρισινὴ μόδα. Ὁ πιὸ μεγάλος κίνδυνος ἔγκειται στὴν ἀρσενικοποίηση τῆς γυναίκας γιατὶ κάθε γυναίκα ντύνεται πάντα γιὰ τὸν ἄνδρα. Πρέπει νὰ δώσωμε περισσότερη ἀξία σὲ μιὰ θηλυκότητα πιὸ ἁπλῆ,

●——ΣΥΝΕΧΕΙΑ
ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛΙΔΑ

Ο ΔΙΑΣΗΜΟΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΗΣ ΖΑΝΤΚΙΝ

ΠΩΣ ΕΝΑΣ ΓΛΥΠΤΗΣ ΕΡΜΗΝΕΥΕΙ ΤΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΣΤΕΦ. ΠΟΛΥΚΡΑΤΗ, καθηγητοῦ

Γ' μέρος

Ἐρχόμαστε τώρα στὸν «Ὀρφέα τοῦ Ζάντκιν, χάλκινο ἔργο ἀπὸ τὴ Διεθνῆ Γλυπτικῆς τοῦ 1965 στὸ λόφο τοῦ Φιλοπάππου, γιὰ νὰ δοῦμε πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ ἐκφραστῆ ἡ μουσικὴ πάνω σὲ χαλκό, ἀφοῦ πρώτιστα σκιαγραφήσομε τὸν καλλιτέχνη.

Ὁ Ζάντκιν εἶναι Γάλλος γλύπτης ποὺ γεννήθηκε τὸ 1890 καὶ θεωρεῖται κύριος ἐκπρόσωπος τοῦ «πριμιτιβισμοῦ». Σπούδασε στὸ Λονδῖνο καὶ στὸ Παρίσι καὶ τιμήθηκε τὸ 1950 μὲ τὸ Μέγα Διεθνὲς βραβεῖο γλυπτικῆς στὴ Μπενάλε τῆς Βενετίας.

Ὡς τὸ 1930 ἀνταποκρινόταν στὰ αἰτήματα τῆς κυβιστικῆς αἰσθητικῆς (περὶ τῆς ὁποίας μιλήσαμε στὸ Α' μέρος τῆς ἐργασίας αὐτῆς) ζητώντας νὰ δώση φόρμα σὲ πνευματικὰ δεδομένα Ἔκτοτε τὸ ἔργον του γίνεται περισσότερο ποιητικὸ παρὰ δραματικὸ μὲ ἔντονη τὴ προσπάθεια νὰ πνευματώση τὶς φόρμες του πρᾶγμα ποὺ φαίνεται πολὺ ἐκφραστικὰ στὸ παρατιθέμενο ἔργον.

Γιὰ νὰ ἐννοήσωμε τὸ σουρρεαλιστικὸ αὐτὸ ἔργο πρέπει βέβαια νὰ γνωρίζωμε πρώτιστα τί συμβολίζει κατὰ τὰ μυθολογούμενα τὸ πρόσωπο τοῦ Ὀρφέα.

Φέρεται λοιπὸν ὡς γιὸς τοῦ Ἀπόλλωνα καὶ τῆς μούσας Καλλιόπης, λέγεται ἀκόμα ὅτι οἱ μοῦσες τοῦ δίδαξαν τὴ λύρα καὶ ὅτι καταμάγευε μὲ τὴ μουσική του τέχνη τ' ἄγρια ζῶα τὰ δέντρα καὶ τοὺς βράχους.

Γιὰ νὰ γνώσωμε βαθύτερα τὸν «Ὀρφέα» τοῦ Ζάντκιν πρέπει ν' ἀναφερθοῦμε καὶ στὸ μῦθο τῆς Εὐρυδίκης, ποὺ λέει πὼς ὅταν ἀπέθανε ἡ Εὐρυδίκη ὁ Ὀρφέας κατέβηκε στὸν Ἅδη καὶ κατέθελξε τὴ Περσεφόνη μὲ τὴ δύναμη τῆς μουσικῆς του τέχνης. Ἡ Περσεφόνη εἰς ἀντάλλαγμα τοῦ ἐπιτρέπει νὰ φέρη τὴ σύζυγό του στὸ φῶς χωρὶς ὅμως νὰ τὴν ἀτενίση στὸ πρόσωπο. Ἐκεῖνος ὅμως στρέφεται νὰ τὴ δῆ καὶ ἡ Εὐρυδίκη ἐξαφανίζεται στὸν Ἅδη.

Αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν κίνηση νομίζω ὅτι προσπαθεῖ ἐδῶ ὁ γλύπτης νὰ ἀθανατίση στὸ χαλκό. Ἡ ἀπίθανη αὐτὴ τοποθέτηση τοῦ κορμοῦ πάνω στὰ σκέλη δὲν εἶναι τυχαία. Προφανῶς ὁ κορμὸς μὲ τὴ λύρα εἶναι τελείως ἐστραμμένος πρὸς τὰ ὀπίσω ἐνῶ τὸ λοιπὸν σῶμα ἀπ' τὴ μέση καὶ κάτω βαδίζει πρὸς τὰ ἐμπρός, λὲς κι' εἶναι ξένο μὲ τὸν κορμό. Παρατηροῦμε ἐπίσης κάτι πολὺ σημαντικὸ ἐδῶ: νὰ ξεφυτρώνη ἡ λύρα μέσ' ἀπ' τὸ κορμό, ἀπ' τὰ σωθικὰ τοῦ Ὀρφέα, νὰ συνταυτίζεται δηλαδὴ κορμὸς καὶ λύρα, τιτάνια προσπάθεια μουσικῆς ἑρμηνείας. Κάτι ἀνάλογο προσπαθεῖ νὰ ἐκφράση καὶ μιὰ στροφὴ ἀπὸ τὸ σχεδίασμα «στίχοι σὲ μιὰ κιθάρα» τὴν ὁποίαν καὶ παραθέτω.

«...Τὰ φύτρα σου ἄπλωσες βα- (θειά μου
καὶ στὶς χορδές σου ἀνσύλισε χαρὰ κι' ὀδύνη
κι εἶπες στὴ γλῶσσα τὴ δική (σου τὰ μυστικά μου
ποὺ τἄντυσες μὲ τὴ στολὴ τῆς (ἁρμονίας
εὐδαιμονίας ἀληθινῆς...».

Μιὰ στιγμιαία κίνηση ἑρμηνεύει ὁλόκληρον κόσμον συναισθημάτων καὶ ἰδεῶν. Εἶναι ἡ ὥρα ποὺ ἡ βούληση κάμπτεται ἀπ' τὴ δύναμη τῆς ἀγάπης. Ὁ Ὀρφέας φλέγεται ἀπὸ τὸ πάθος ν' ἀντικρύση κατὰ πρόσωπο τὴν Εὐρυδίκη κι ἐνῶ τὰ πόδια φέρνουν ἔξω στὸν ἥλιο, ὁ ἄλλος ὁ ἄνθρωπος (κορμὸς κεφάλι χέρια) φέρεται πρὸς τὸν ἥλιο τῆς Ἀγάπης, μὰ ὁ ἥλιος αὐτὸς ἐξαφανίζεται, κι εἶναι ὥρα ὀδύνης ὥρα πίκρας ἄφατης ποὺ ἐκφράζει τὸ ὑψωμένο χέρι, κι εἶναι τοῦ πόνου ἡ κραυγὴ ποὺ ἀκούγεται ἀπ' τ' ἀνοιγμένο στόμα στὰ καταχθόνια τοῦ Ἅδη, πόνος ἄμετρος ποὺ βγαίνει ἀπὸ τὰ μύχια σπλάχνα τοῦ Ὀρφέα καὶ πλημμυρίζει τὶς χορδὲς τῆς λύ-

●——ΣΥΝΕΧΕΙΑ
ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛΙΔΑ

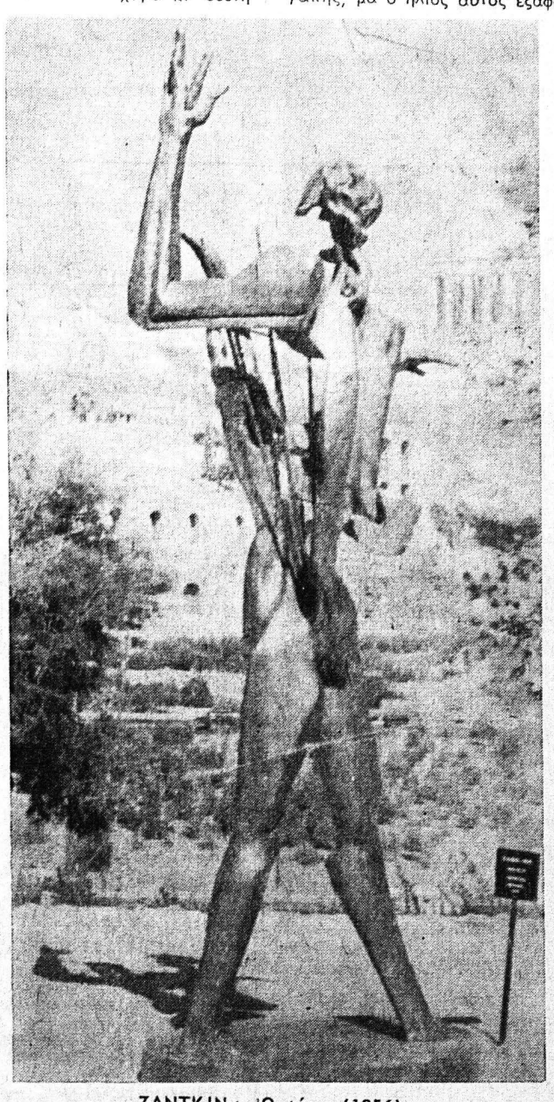

ΖΑΝΤΚΙΝ: Ὀρφέας (1956)
(Χαλκὸς 3,25 Χ 0,80)

ΤΟΝ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΚΘΕΣΙΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΑΣ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ
ΟΤΙ ΧΡΕΙΑΖΕΣΘΕ
ΟΤΙ ΣΑΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΕΙ
ΟΤΙ ΣΑΣ ΨΥΧΑΓΩΓΕΙ

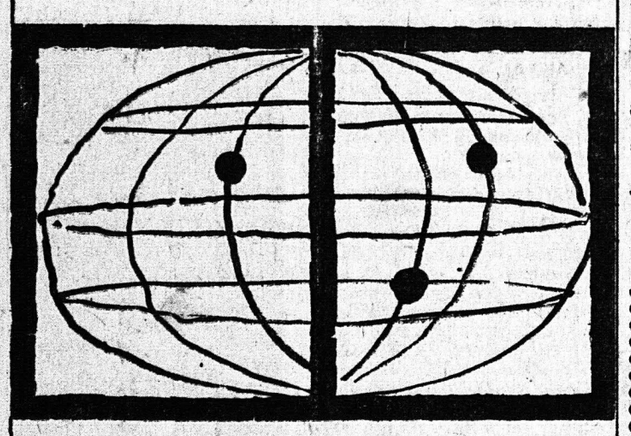

2000 ΜΕΓΑΛΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΞΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΣΑΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΟΠΕΛ
RECORD & KADETT:
Πολυτελῆ, οἰκονομικά, στερεά, ἐμπορεύσιμα, μὲ ἄφθονα καὶ φθηνὰ ἀνταλλακτικά. Παραδίδονται μὲ τὸ κλειδί.
ΟΠΕΛ ΤΑΞΙ:
Τὸ ἰδεῶδες ἐπαγγελματικὸν αὐτοκίνητον ἐγκεκριμένον διὰ ἓξ θέσεις μὲ τὴν μεγαλυτέραν κυκλοφορίαν εἰς μεγάλας καὶ μικρὰς πόλεις τῆς Ἑλλάδος.
ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ & ΣΙΑ
ΠΑΤΡΕΩΣ 30 — ΤΗΛΕΦ. 26 - 06

Τό ὄνειρό Σας ζωντανεύει
ΜΕ ΤΗ ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΦΙΡΜΑ
ΑΝΤΖΟΥΛΑΤΟΣ
ΓΚΡΕΚΑ

ΣΗΜΑΙΕΣ - ΛΑΒΑΡΑ
ΕΤΟΙΜΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ
ΜΑΙΖΩΝΟΣ 68 Α
ΠΑΤΡΑΙ
ΤΗΛΕΦ. 36 - 07

GENERAL ELECTRIC· Ἠλεκτρικὰ ψυγεῖα. Ἀσυζητητεὶ τὰ ἀνώτερα ὅλων. Ἀποκλειστικοὶ ἀντιπρόσωποι Κυρ. Κυριακόπουλος καὶ Νικ. Δούβρης Ο.Ε. Μαιζῶνος 56, Πάτραι.

ΧΑΡΤΟΒΙΟΤΕΧΝΙΑ
Β. ΔΙΟΝΥΣΟΠΟΥΛΟΥ
(Πρώην ΚΑΤΣΑΝΤΩΝΗ)
Ρ. ΦΕΡΑΙΟΥ 81 · ΤΗΛ. 21-98
ΠΑΤΡΑΙ
★
● ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ
● ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ
● ΣΤΑΦΙΔΟΧΑΡΤΑ
● ΧΑΡΤΙΑ ΦΡΟΥΤΩΝ
● ΦΡΟΥ - ΦΡΟΥ
ΠΩΛΗΣΙΣ
ΧΟΝΔΡΙΚΗ : ΛΙΑΝΙΚΗ

ΓΙΑ ΕΝΑΝ ΑΞΕΧΑΣΤΟ ΓΑΜΟ
Ο ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΣ ΝΥΜΦΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ
ΑΝΤΖΟΥΛΑΤΟΣ
Σᾶς παρουσιάζει χίλια νυμφικὰ φορέματα ΜΟΔΑΣ ΓΡΑΜΜΗΣ. Χίλια εἴδη μπομπονιερῶν ποιότητος. Χίλιες ἐκπλήξεις ΑΝΤΖΟΥΛΑΤΟΣ.
Ὁ γάμος σας θὰ εἶναι σωστὸ ὄνειρο μόνον ὅταν εἶναι τῆς μοναδικῆς φίρμας ΑΝΤΖΟΥΛΑΤΟΣ.
Διὰ μιὰ ὑπέροχη βάπτισι σᾶς προσφέρομεν ὅ,τι ἐκλεκτώτερον, καθὼς καὶ τὶς ἄφθαστες σὲ ὁμορφιὰ «Μινιατοῦρες» Ἀγγλίας, τὶς ὀπαλίνες Γαλλίας. Κατ' ἀποκλειστικότητα ΑΝΤΖΟΥΛΑΤΟΣ.
ΤΙΜΑΙ ΑΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΟΙ
ΑΝΤΖΟΥΛΑΤΟΣ
Ἡ φίρμα τῆς ἐμπιστοσύνης σας
ΓΟΥΝΑΡΗ 48, ΤΗΛ. 51-35 & 49-71

ΒΙΒΛΙΟΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ
ΜΙΜΗ ΡΑΛΛΗ
ΠΑΛΑΙΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
ΚΑΤΣΑΝΤΩΝΗ
Ρ. ΦΕΡΑΙΟΥ 77
ΤΗΛ. 28-95 — ΠΑΤΡΑΙ
(Παραπλεύρως Νέου Ταχυδρομείου)
● ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ
● ΧΑΡΤΙΑ — ΒΙΒΛΙΑ
● ΣΤΑΦΙΔΟΧΑΡΤΑ
● ΦΡΟΥ — ΦΡΟΥ
● ΧΑΡΤΙΑ ΦΡΟΥΤΩΝ
ΕΙΜΕΘΑ ΟΙ ΦΘΗΝΟΤΕΡΟΙ

ΕΙΣ ΤΑ ΟΙΝΟΛΟΓΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ
ΑΝΝΑΣ ΧΑΤΖΗΑΘΑΝΑΣΙΟΥ - ΚΑΝΤΖΑΒΕΛΟΥ
ΕΙΔΙΚΟΥ ΟΙΝΟΛΟΓΟΥ
ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΟΥ ΠΑΝ)ΜΙΟΥ DISON (ΓΑΛΛΙΑΣ)
ΔΗΜ. ΒΟΤΣΗ 64 — ΤΗΛ. 37 - 01
Ἐκτελοῦνται πάσης φύσεως